

Huisarts en Wetenschap**Redactie**

Dr. H.C.P.M. van Weert, hoofdredacteur
 Dr. L.E. Bröker
 Drs. J.W.L. Cals
 Dr. H.C.A.M. van Rijswijk
 Dr. H.J. Schers
 Dr. W.E.M. Spinnewijn
 Prof. Dr. Th.J.M. Verheij
 Dr. J.C. van der Wouden

Redactiesecretariaat

H. Helsloot, M.N. Oosterom,
 A. Stalenhoef, S.H. Umans
 Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
 T (030) 282 35 00 F (030) 282 35 01
 E-mail redactie@nhg.org

Basisvormgeving

Helfrich ontwerp bureau, Deventer

Nederlands Huisartsen Genootschap

Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
 Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
 T (030) 282 35 00, F (030) 282 35 01

Uitgeverij/advertentie-exploitatie

Bohn Stafleu van Loghum, onderdeel van
 Springer Uitgeverij.
 Postbus 246, 3990 GA Houten
 Hafize Guven-Onder (030) 638 39 75, h.guven@bsl.nl
 Chris Krul (030) 638 37 20, c.krul@bsl.nl
 Advertenties behoeven de goedkeuring van de
 redactiecommissie.
 Inzenden aan de uitgeverij, media.marketing@bsl.nl

Abonnementenadministratie

Klantenservice Bohn Stafleu van Loghum
 Postbus 246, 3990 GA Houten
 T (030) 638 37 36, F (030) 638 39 99
 Voor informatie en bestellingen raadpleeg
 www.bsl.nl

Nieuwe abonnementen

Abonnementen kunnen op ieder gewenst moment worden aangegaan en worden stilzwijgend met telkens een jaar verlengd tot wederopzegging. Een abonnement wordt eenmaal per jaar bij vooruitfacturering voor het aankomende jaar berekend. Een studentenabonnement loopt gelijk met het studiejaar, van 1 september t/m 31 augustus, en wordt stilzwijgend met telkens 1 jaar verlengd tot wederopzegging. Een studentenabonnement heeft een maximale looptijd van 2 jaar en wordt dan automatisch omgezet in een regulier abonnement. Bij wijziging van de tenaamstelling en/of het adres verzoeken wij u de adreswijziging met de gewijzigde gegevens op te sturen naar Bohn Stafleu van Loghum. Beëindiging van het abonnement kan uitsluitend schriftelijk en dient uiterlijk 2 maanden voor afloop van het lopende abonnementsjaar te zijn ontvangen.

Abonnementenprijzen

Jaarabonnement (incl. verzend- & administratiekosten)
 particulieren: € 149,50
 studenten: € 74,75
 losse nummers: € 16,50
 Prijswijzigingen voorbehouden
 Voor buitenlandse abonnees geldt een toeslag op deze prijzen. Niet hiervoor genoemde prijzen op aanvraag of via www.bsl.nl.

Levering en diensten geschieden volgens de voorwaarden van Springer Uitgeverij, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder dossiernr. 32107635 op 1 januari 2008. De voorwaarden zijn in te zien op www.bsl.nl, of worden de koper op diens verzoek toegezonden.

ISSN 0018-7070

De redactie werkt volgens een redactiestatuut dat de onafhankelijkheid van de redactie waarborgt. De NHG-Standaarden en het NHG-nieuws vallen onder de verantwoordelijkheid van het NHG. De artikelen uit H&W zijn voor NHG-leden, abonnees van de online-editie van H&W en abonnees van de gecombineerde folio/online-editie van H&W ook toegankelijk via de vakbibliotheek van Bohn Stafleu van Loghum: www.h&w.bsl.nl.

Nazorg voor kankerpatiënten

Het aantal kankerpatiënten stijgt. Verbeterde diagnostiek en meer aandacht voor screening dragen bij aan die stijging. Kanker is inmiddels doodsoorzaak nummer 1, maar ook het percentage patiënten dat geneest stijgt en patiënten leven langer. Het eerste is slecht nieuws, de andere twee zijn in het algemeen goed nieuws. Dat goede nieuws brengt alleen wel een paar nieuwe problemen met zich mee. Kankerpatiënten die succesvol zijn behandeld, krijgen mogelijk te maken met een aantal andere problemen: de terugkeer van de oorspronkelijke tumor (of late metastasen daarvan), het optreden van een tweede maligniteit, late effecten van de behandeling en gevolgen op psychosociaal gebied.

In 2007 besteedde de Gezondheidsraad in een rapport aandacht aan nazorg voor 'cancer survivors'. Het rapport was een pleidooi voor gestructureerde en systematische aanpak van de nazorg. Een groot deel van die nazorg zou prima in de eerstelijnszorg passen, bijvoorbeeld bij huisartsen en praktijkverpleegkundigen. Met goede richtlijnen en toegankelijke specifieke informatie per type kanker zouden follow-up en psychosociale begeleiding dan prima en op een kosteneffectieve manier kunnen worden georganiseerd. Uit een grote Canadese trial van Grunfeld et al. (1999) blijkt overigens dat dit inderdaad mogelijk is. Patiënten die follow-up en nazorg van hun huisarts kregen, waren meer tevreden dan patiënten die door het ziekenhuis werden begeleid. Het is dan wel belangrijk patiënten goed te blijven informeren.

Contact houden

Tijdens een recent internationaal congres over de rol van huisartsen bij de zorg voor kankerpatiënten kwam het hele zorgspectrum aan de orde: preventie, screening, tijdige diagnosestelling, besluitvorming over behandeling, behandelingsfase, zorg voor de 'survivors' en palliatieve zorg. Contact houden met patiënten vanaf het eerste moment van verdenking tot het einde van de behandeling is een hele

opgave, waarbij de samenwerking tussen huisarts en medisch specialist lang niet altijd soepel verloopt. Denk alleen maar aan goede informatie en communicatie op belangrijke momenten, zoals bij het optreden van metastasen. Op al deze terreinen doen huisartsen nu al veel, maar de zorg kan altijd beter.

Start

In Groningen is al een start gemaakt met het onderzoeken van mogelijkheden om huisartsen een duidelijke rol te geven in de nazorg voor kankerpatiënten. In deze H&W beschrijft Blaauwbroek dat huisartsen goed de follow-up kunnen doen van patiënten die als kind kanker hebben gehad. Het was voor huisartsen weliswaar even wennen, maar de nieuwe aanpak bleek prima te werken. Ook patiënten waren tevreden over de nazorg die zij van hun huisarts kregen. Deze nog bescheiden start kan een opmaat zijn voor een nieuwe werkwijze.

Richtlijn

Landelijk wordt er gewerkt aan het opstellen van een richtlijn voor de nazorg voor kankerpatiënten. Het lijkt mogelijk om hierin ook een duidelijke plaats voor de huisarts in te ruimen. Het Nederlands Huisartsen Genootschap is bij het ontwikkelen van de richtlijn betrokken.

In Groot-Brittannië en Denemarken is inmiddels besloten de huisarts een centrale plaats te geven in de zorg voor kankerpatiënten. Doen we dat binnenkort ook in Nederland? Aan huisartsen de uitdaging om het samen met onderzoekers en beleidsmakers waar te maken.

Eric van Rijswijk

Rubrieken in dit nummer

Huisartsenzorg in cijfers	425
Spreekuur!	466
Column	468
Kennistoets	469
POEM	470
Proefschriften	470
Boeken/dvd's	471